

hadden in-

. Van Eeden
ipe, zegt gij,
de gansche
menschenziel
Voor u, Van
geluk, dat de
an heeft, de
der wereld.
lit eenvoudi-
Eeden reeds
el reeds eer-
ring van de
ken ook het
. Wij wilden
nten daarom
arten veroor-
t de volgen-
an Kloos en
gkracht der
hen, in grui-

self niet ge-
lie in deze
naturalisme
erd had, tot

verkleuring,
zijn manier
i twintigste
het op zijn
d".
of men zich
ik mij drif-
el eens drif-
taag of men
toel ik hier
t verkrijgen
h driftig te

e '80-Bewe-

ritsen: „Er
telling ver-
periode en

deze grote
kelingsgang
niet, want
dat in het
dan in de
me; ik pre-
ven Dr Hii-
Dr die-en-
niet de hun-
reken doet;
deze woor-
r: Lodewijk

wij zeggen:
i. Zijn felle
i, maar dat
lutie tegen
at kan ons

Prof. Ba-
htigers ge-
tekort en
an zij zelf
s het waar,
id aan dat
ld moet de
eigen taal
wereld om
christelijke
jaartelling,
npasse van
terken der
De gouden
dat heeft
ntegendeel,
kerk vroe-
dich in ge-
haar. En
hristendom
houden.
laag.
e stijl der
cultuur de-
nder.

t ogenblik,

ar de stijl

erktaal en

aet meent.

kelijk, dat

der Tach-

en in het

te geheim

ef, dat de

gen. Help

Bij het doodsbet van Alberdine Thijm, prente de kerk van onze Heiland zich diep in de zin, de waar- schuwung, dat waar de vorm gaat heersen zonder Geest, de kerk zich assimileert met deze wereld in haar stijl of stijlloosheid, zij een telkens Godverlaten Revolutie over zich haalt, van een geslacht, dat, krachtens natuurwet in het hart, toch hongerend blijft naar waarheid en schoonheid.

R. v. R.

GEZINSLEVEN

Aangaande mij en mijn huis

Zijn broeders haatten hem (Jozef).

(Gen. 37:4).

Reeds meer dan eens vestigden wij er de aandacht op, dat Jacob zijn zoon Jozef liefhad boven al zijn broeders. En dat Jacob in deze daad van „liefhebben” niet handelde naar de eisen des Heren, waaraan al ons liefhebben is onderworpen; de aartsvader deed hierin verkeerd, hoe menselijk-verklaarbaar ons ook deze zijn houding moge voorkomen.

Het kon dan ook niet uitblijven, of dit verkeerde optreden van vader Jacob moest zijn onaangename, betreurenswaardige, bittere gevolgen hebben. Nooit staat een daad, welke dan ook, van wie dan ook, op zich zelf. Altijd werkt ze iets: voor de dader zelf; ook voor de kring, waarin deze is geplaatst, en waarmee hij is verbonden en in levend contact staat. Wat de Heiland ons leert: „Een goede boom brengt voort goede vrucht, maar een kwade boom brengt voort kwade vrucht”. — dat geldt van al onze daden, van onze woorden, van ons gehele optreden. Te ernstiger, te meer-omvattend zijn deze gevolgen, naarmate we een hogere positie innemen. Hoe ontzaglijk waren de gevolgen van de zonde, bedreven door Adam; hoe zwaar zondigde Mozes; hoe erg was het toen Koning David viel.

Hoe erg was het daarom ook, toen Jacob, in de houding, welke hij aannam tegenover Jozef (en tegen diens broers), niet recht stond voor de Here, zijn God! Hij, Jacob, de aartsvader; het hoofd van het volk, waarmee de Here Zijn verbond had opgericht; in de tijd, waarin dat volk zich begon te vormen, toen de grondslagen, de grondconstructie van dat volk gelegd werden. Een fout hierin moest voor de geschiedenis van dat volk verstrekkende gevolgen hebben.

Wie zou, bij het overdenken van deze dingen niet beven! Want wij allen, ouders, en zij die nog eens ouders hopen te worden, dragen deze ontzaglijke verantwoordelijkheid; ja, ook als particuliere personen, als leden van het gezin, leden eener vereniging, in welke verbonden wij optreden, zullen wij het ons bewust zijn, dat onze daden en onze woorden alle hun gevolgen hebben, hetzij ten goede, hetzij ten kwade. „Laat ons dan voorzigtiglijk wandelen: niet als on- wijzen maar als wijzen”.

Op één ding wil ik hier nog wijzen, voor wij verder nagaan wat er in het gezin van vader Jacob zich afspeelde. Het is dit, wat de volksmond aldus uitdrukt: „het kwaad loont zijn meester”. Wat wij ook zo zouden kunnen zeggen: „De gevolgen, welke een zondige daad heeft; de uitwerkingen, de vruchten daarvan, zijn tegelijk aan te merken als de straf des Heren op de zonde”. De overheid, van de Here aangesteld, om het kwade te wreken, straft anders; en wij, als ouders, ook. Als de rechter een moordenaar veroordeelt tot twintig jaar gevangenisstraf, dan is die straf geen vrucht van zijn misdad, geen gevolg daarvan. Evenmin als wij onze ondeugende jongen wel eens een pak voor zijn broek geven.

De Here heeft beide verordend. Het is Zijn wil, Zijn beschikking, dat de vrucht der zonde is tegelijk de straf der zonde en dat dus geen enkele zonde onge- straft blijft, al zou er geen overheid zijn, die veroor- deelde en het uitgesproken vonnis uitvoerde. Maar ook heeft Hij overheden aangesteld, opdat de onge- bondenheid der mensen bedwongen worde en het alles met goede ordinantie onder de mensen toega. Ja, dik- wijls grijpt Hij door Zijn strafgerichten Zelf in, met dat zelfde doel, buiten de overheden om; als bij de zondvloed, de torenbouw van Babel, de verwoesting van Sodom en Gomorra, de wegvoering naar Babel enz.

Keren wij nu terug tot het aartsvaderlijk gezin, met als verantwoordelijk hoofd vader Jacob, Israël, die zijn Jozef liefhad boven al zijn andere zonen, en dat ook duidelijk liet blijken, o.a. door hem een veel- vervrige rok te schenken. Hierin faalde Jacob. En dus bleven de gevolgen niet uit. De Schrift zegt het zo: „Als nu zijn broeders zagen dat hun vader hem boven al zijn broeders lief had, haatten zij hem en konden hem niet vrediglijk toespreken”, en legt daar- door een nauw verband tussen die twee: het vóór- trekken van de vader en de haat der broeders!

Hoe kon het ook anders!

Elk gezin is een wonderre schepping Gods; niet een optelsom van enige mensen; ook niet een soort ver- eniging, welke door het aanvaarden van onderlinge afspraken tot stand is gekomen; maar een levend or- ganisme, waarvan de samenstellende delen samen-

gegroeid zijn; altijd in levend, nauw contact met el- kaar staan; op elkaar aangelegd zijn en elkaar nodig hebben; dat alleen kan tieren en wel gedijen en aan zijn bestemming kan beantwoorden, als elk lid de plaats inneemt, voor hem bestemd en goed functio- neert; maar ook omgekeerd: een organisme, dat ha- pert, dat een kwijnend bestaan leidt, dat dreigt vast te lopen en om te komen, zodra ook maar één lid of te zwaar belast of op non-activiteit wordt gezet, zo- dra de goede verhouding die er tussen de verschil- lende leden behoort te bestaan, verstoord wordt. Het luistert met zulk een levend organisme, waarvan de opperste Bouwheer zelf de Formeerder is, en Die voor het voort-bestaan daarvan Zijn eigen verordeningen gaf, welke niet overschreden kunnen worden, dan ten nadele van het hele organisme, zo ontzettend nauw.

In dat opzicht vertoont het gezin grote overeen- komst met het menselijk lichaam; ook een organis- me, door de Here in het aanschijn geroepen. De Apo- stel Paulus beschrijft dit zo tekenend in 1 Cor. 13.

Prachtig functioneert dat rijk en fijn bewerkte li- chaam als elk lid, elk deel doet, waartoe de Here het schiep; in de onderlinge verhouding, welke Hij daarvoor verordende. Hapert daaraan iets, dan voelt de mens zich ziek; en de taak van de dokter zal zijn op te sporen, waar de goede verhouding is gestoord en hoe deze weer te herstellen is. Hersenen en zen- wen, het hart en het bloed, de longen, maag en in- gewanden, lever en nieren — als alle „normaal” (d.i. naar de normen Gods) functioneren, dan gaat alles als vanzelf en gevoelt de mens zich behaaglijk en in staat om te werken. Maar als ook maar één daarvan zijn dienst weigert, of niet goed vervult, dan treedt ziekte in, welke het gehele lichaam zou doen ineen- storten, als geen herstel intreedt.

Welnu, zo is het ook met het gezin.

Als vader b.v. zelf niet deugt, als hij jegens z'n vrouw z'n plicht verzaakt, als hij in de regering zijner kinderen te kort schiet, als hij in zijn liefhebben faalt, dan is hij daardoor oorzaak, dat in het gezin de goe- de, onderlinge verhoudingen verstoord zijn, dat de harmonie er niet meer is, dat alles scheef trekt, en dat 't het beeld gaat vertonen van een huis, dat tegen zichzelf verdeeld is. Dat blijkt hier ook in het gezin van vader Jacob.

HUISMAN.

PERSSCHOUW

„ETIKET”.

De B. Jongeling komt in een artikel in Ger. Kbl. Ov. en Geld. nog terug op de kleine kwestie-Meijjes- blad-Jongeling, waarover we enige weken geleden schreven. Hij merkt op:

Moeten we het woord „independentisme” niet te zwaar belasten? Neen, natuurlijk niet. Maar we moe- ten het gewoon nemen in de betekenis die het heeft. En naar de betekenis, die „independentisme” heeft in de kerkelijke terminologie, wil het zeggen wat ik er- van geschreven heb. En dus moeten we niet te spoedig spreken van independentisme, maar voorzichtig zijn met zulk een etiketten-plakkerij.

Ik kan er in komen.

Ik zou alleen willen vragen: is het praedicaat „ge- vaarlijk” soms ook een etiket?

De Jongeling schreef n.l. over „gevaarlijke voor- lichting”.

Laten we elkaar een beetje meer met geduld be- kijken. B.v. zoals in Kampen (ter synode). Toen proe- beerden we ook elkaar te volgen, en alle profeten waren als lammetjes.

K. S.

KLAGEN EN ROEMEN.

Uit „De Poortwake” (rubriek Driestarren):

Prof. Grosheide schreef dezer dagen in „Belijden en Beleven” een artikel over Klagen. Hij zegt: Vroeger stond onze kerkelijke pers in het teken van het roe- men, nu is het een tijd, waarin men allerlei klagentonen uit en verneemt.

Dr de Bondt gaat in „De Bazuin” op dat artikel in en schrijft over „Toen en Nu”. Vroeger was het de tijd van grote mannen: Kuyper, Rutgers, Lindeboom, Bavink, Maar die zijn weg en we kunnen zelfs hun geschriften niet meer genieten. Hij schrijft: Probeer u eens één hoofdstuk van E. Voto, of van De Gemeene Gratie ach- ter elkaar te lezen. Ik wed zeker, dat het u moeite kost. Ik heb vroeger deze werken verslonden..... en ik heb moeite thans één hoofdstuk te lezen. Hoe komt dat? Onze tijd is anders. Onze mensen zijn anders. Ons tempo is anders..... Met name de jeugd is volkomen anders..... Een gedegen artikel, waarvan een zeventigjarige mischien zegt: Hè, hè, dat is eindelijk weer eens een ouderwets artikel, daarvan zegt de jeugd, als ze het gelezen hebben!, gelukkig is het uit! Dat ze, met name in de grote steden, telkens weer uitzien naar jonge predikanten, die de jeugd begrijpen, de taal der jeugd verstaan en spreken, acht ik wijs.....

En hij smeekt tenslotte: „Kerkeraden, houdt onze jongeren vast.....”

We kunnen dit alles heel goed begrijpen.

Ik heb vroeger ook zowat alles wat Kuyper publi- ceerde verslonden en er is niet veel van hem uitgekoe- men, dat niet in mijn boekenkast te vinden en door mij gelezen is. En het is mij net vergaan als Dr de Bondt: vroeger dweepte je met de kuyperiaanse stijl

en beeldenrijkdom, en thans kun je het niet meer lezen.

Maar is dat nu alles alléén een kwestie van taal en stijl?

Ik geloof er niets van.

Ik bekken: het brengt een crisis in je leven, wanneer je, ouder geworden, zo heel veel, wat Kuyper je gaf in je jeugd, moet loslaten en overboord gooien als on- deugdelijk. En ik kan mij zo levendig begrijpen, wat dit voor vele ouderen onder ons, heeft betekend, toen ze de zin der vrijmaking gingen begrijpen. En dat maakt mild in het oordeel over hen, die soms nog niet goed mee kunnen.

Maar de fout der synodocratie is, dat zij het ver- keerde van Kuyper krampachtig hebben willen vast- houden en dat de jeugd weer inpompen, zelfs onder dwang van bindingen en kerkelijke tucht. En daar- mee heeft zij de jeugd niet kunnen behouden en haar de weg op gedreven van de Thijs Booy's. De smeek- bede: kerkeraden, houdt onze jongeren vast! is een ijdel smeken.

De synodocratie had, profetisch, de dwaling in Kuy- per moeten prijsgeven, om het goede in Kuyper voor de jeugd van vandaag te conserveren.

Want dát was er ook. Ik behoer niet tot hen, die Kuyper verketteren en er geen steek goeds meer aan vinden kunnen. Ik blijf hem zien als een middel in Gods hand om tot de reformatie van '86 te komen. Wanneer wij vandaag '86 nog in één adem met '34 noemen, en van de periode tussen '86 en 1944 als van een tijd tus- sen twee reformaties spreken, zullen we Kuyper moe- ten blijven aanvaarden, als de man van '86. En dat kan, Gode zij dank ook. Maar de zonde der synodo- cratie is juist geweest, dat zij de man van '86 in Kuy- per verloochend heeft.

En daar ligt de diepste oorzaak van het wenen aan de klagmuur van het Jeruzalem der hedendaagse sy- nodocratie.

Zag men dát maar eens.

Een eerlijk artikel.

K. S.

KERKNIEUWS

Bedankt voor:

Eindhoven, H. J. Zwarts te Ten Post.
New-Westminster B.C., (Canadian Ref. Church), H. J. Schilder te Utrecht.
Rijnsburg, J. P. v. d. Stoel Jr te Grootegast.

— BEVESTIGING EN INTREDE CAND. J. FABER.

Op Zondag 20 Jan. j.l. heeft de Here aan Zijn kerk te Deventer opnieuw een eigen Dienaar des Woords willen geven.

In de morgendienst werd cand. J. Faber bevestigd door Ds H. v. d. Veen te Maassluis, die het Woord be- diende uit 1 Tim. 1:18—20. De apostolische opdracht tot het werk der vermaning (zie vs 3 en 5). 1. Dat die vermaning moet worden uitgericht. 2. Hoe zij moet wor- den uitgericht. 3. Welk waarschuwend voorbeeld Timo- theus daarbij voor ogen wordt gesteld.

's Middags deed Ds Faber zijn intrede met een preek over 2 Cor. 4:5 en 6. Het thema was: De prediking is de herautendienst aangaande de verhoogde Koning. 1. De inhoud van de herautenboodschap. 2. De Bewerker van de herautenarbeid.

Tegenover beschuldigingen van zelfaanmatiging en heerszucht verdedigt Paulus zijn ambt als ambassadeur en heraut van de verhoogde Koning van Sion. Het ambt van de heraut werd geschetst en de inhoud van de he- rautenboodschap: Christus Jezus als Heer, als Kurios. Uit die inhoud blijkt de voortgang der heilshistorie (ver- gelijk de herautenboodschap onder het Oude Verbond, Jes. 40, 52 e.a., van Johannes de Doper en van de Here Christus Zelf). Thans gaat het om de proclamatie van de heerlijkheid Gods op het aangezicht van Christus (ver- gelijk Mozes, Ex. 34; de heerlijkheid in de tempel, in de velden van Efratha enz.). In de Woorddienst van de heraut komt de Koning in Zijn schoonheid tot de volks- vergadering van het hemels Rijk. Daarin is de inhoud van de herautenboodschap vastgelegd voor de gezant, die niet zichzelf mag prediken, noch aan eigen persoon mag binden.

Paulus zet naast elkaar als inhoud der prediking: Christus Jezus en Die gekruisigd (1 Cor. 2) en Christus Jezus en Die verhoogd (2 Cor. 4). Het gaat er in de prediking maar niet om, dat men hoort hoe men in de hemel komen kan, maar dat men de heerlijkheid Gods gaat zien op het aangezicht van Christus de Heer.

Herauten, die slaven van Christus zijn, willen ook slaven der kerk wezen om Jezus' wil, dus terwille van de Koning. Die Zelf slaaf werd der kerk (Joh. 13, Phil. 2).

De God der schepping is als de God der herschepping de Bewerker van de herautenarbeid (vgl. D.L.R., III/IV, 12). Uitgewerkt werd, hoe in het leven van Paulus God met Zijn onoverwinnelijke kracht de herautendienst be- werkte, en kennis gaf van de heerlijkheid van Zijn ge- zalfde Koning.

De God, Die de zonnen schijnt en een weg bereidt voor de sterren is Dezelfde, Die ook heden nog door een nieu- we schepping mensen tot herauten maakt. Het is alles uit Hem en door Hem, opdat ook alle lof zou zijn tot Hem, de God aller eeuwen.

In beide diensten werd een dankcollecte gehouden, die bestemd was voor de aankoop van de pastorie. Deze collecte had een zeer verblijdende opbrengst.

In een korte gemeentevergadering werd het woord gevoerd door de praeses van de kerkeraad, de afgevaar- digde van de classis en de bevestiger, waarna ds Faber met een persoonlijk woord sloot.

De Here is Zijn overblijfsel te Deventer opnieuw ge- nadig geweest.

— RECHTSPRAAK. De Gereformeerde Kerk van Axel heeft thans ontvangen het vonnis van het Gerechtshof te Den Haag, dat in hoger beroep de uitspraak van de Rechtbank te Middelburg inzake het bezit der goederen heeft bekrachtigd.

De gronden zijn de volgende (appellants is de syno- dale kerk en geïntimeerde is de Geref. kerk).